

Akademia Muzyczna im. K. Szymanowskiego w Katowicach

Wydział Wokalno-Instrumentalny

Dyscyplina artystyczna: Instrumentalistyka

mgr Adam Krzeszowiec

Streszczenie pracy doktorskiej

Praca traktuje o problemach wykonawczych oraz interpretacyjnych w utworach wiolonczelowych pisanych specjalnie na okazję konkursów wiolonczelowych. Prezentowane w dziele artystycznym pracy, a później opisywane utwory, stanowią szerokie spektrum utworów tego rodzaju. Są to utwory na wiolonczelę solo oraz na wiolonczelę z fortepianem, które powstały na zamówienie najbardziej prestiżowych konkursów wiolonczelowych w Polsce i na świecie. Poruszone zostają również kwestie współczesnych technik wiolonczelowych oraz interpretacji jako głównego aspektu pracy artysty nad utworem przygotowywanym do prawykonania. Dopelnieniem pracy jest przedstawienie wyjątkowości występu podczas sytuacji konkursowej oraz przedstawienie badania przeprowadzonego wśród młodych wiolonczelistów na temat przygotowań do konkursu oraz ich wykonawstwa muzyki XXI wieku.

podpis

Warszawa 1 września 2018 roku

Recenzja

pracy doktorskiej Pana mgr Adama Krzeszowca p.t. „Utwory komponowane na konkursy wiolonczelowe -charakterystyka problemów wykonawczych oraz interpretacyjnych na przykładzie kompozycji Eugeniusza Knapika, Aleksandra Nowaka, Krzysztofa Pendereckiego, Pawła Szymańskiego, Esa-Pekki Salonena oraz Gerarda Zinsstaga”.-praca napisana pod kierunkiem dr hab. Piotra Janosika

Podstawowe dane osobowe Recenzenta

Prof. dr hab. Tomasz Strahl

Dziedzina sztuki muzyczne

Dyscyplina artystyczna: instrumentalistyka

Zleceniodawca opinii

Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach , Rada Wydziału Wokalno-Instrumentalnego zlecenie podjęte na podstawie Ustawy dnia 14 marca 2003 roku, tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki Dz.U.2014 poz.1852

Dotyczy

Uchwały Rady Wydziału Wokalno-Instrumentalnego z dnia 27 października 2016 roku w sprawie

- wszczęcia na wniosek Pana mgr Adama Krzeszowca przewodu doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka. Wyznaczono recenzentów w tym prof. dr hab. Tomasza Strahla Uchwałą Rady Wydziału z dnia 12 kwietnia 2018 roku.

W świetle Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki Rada Wydziału posiadała

uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka .

Podstawowe dane o Kandydacie

Pan mgr Adam Krzeszowiec urodził się w roku 1987 w Katowicach. W 2011 ukończył z wyróżnieniem studia w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach w klasie wiolonczeli prof. Pawła Głombika. Studiował również w Hochschule für Musik und Tanz w Kolonii pod kierunkiem prof. Franza Helmersona oraz Chappelle Muzicale Reine Elizabeth w Brukseli. Brał udział w wielu kursach mistrzowskich pod kierunkiem światowej sławy wiolonczelistów takich jak : Dawid Geringas, Pieter Wispelwey, Gustaw Rivinius, Miklosz Pereni. Jest laureatem wielu międzynarodowych konkursów wiolonczelowych: w Londynie, Paryżu, Hradec, Warszawie, Katowicach, Dąbrowie Górniczej. Występował jako solista i kameralista w największych salach koncertowych Europy takich jak : Wigmore Hall w Londynie, Victoria Hall w Genewie, Salle Gaveau, Piotra Czajkowskiego w Moskwie. Współpracował ze światowej sławy artystami jak : Mischa Maisky, Michael Tabachnik, Augustin Dumay i Gary Hoffman oraz orkiestrami: NOSPR, Sinfonia Varsovia, Brussel Philharmonic, Royal de Liege, Bratysławska Orkiestra Kameralna, Leopold, Chamber Orchestra . Brał udział w wielu prestiżowych festiwalach muzycznych w Europie: Schleswig Holstein, Casals Festiwal, Podium Festiwal, Festiwal w Książu. Od 2010 roku tworzy duet z pianistką Anna Krzeszowiec wraz , z którą otrzymał dwie pierwsze nagrody w konkursach kameralnych we Włoszech i na Malcie. Od 2011 roku jest członkiem Polish Cello Quartet z którym regularnie koncertuje w kraju i zagranicą. Od 2012 roku jest koncertmistrzem grupy wiolonczel NOSPR w Katowicach oraz wykładowcą w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Jest pomysłodawcą i organizatorem Międzynarodowego Festiwalu Wiolonczelowego w Katowicach. Jest stypendystą Ministra Kultury i Prezydenta Miasta Katowic, Marszałka woj. śląskiego oraz laureatem programu stypendialnego Młoda Polska . Otrzymał również nagrodę Fundacji Yamaha.

OPINIA

Praca doktorska Pana mgr Adama Krzeszowca składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku CD oraz jego opisu będącego integralną częścią dzieła. Zarejestrowane utwory obejmują :

1. Krzysztof Penderecki-Per Slava na wiolonczelę solo

2. Paweł Szymański Gigue na wiolonczelę solo
3. Eugeniusz Knapik-Filo d* Arianna na wiolonczelę solo
4. Esa-Pekka Salonen Knock breathe shine na wiolonczelę solo
5. Aleksander Nowak-Undertows na wiolonczelę I fortepian
6. Gerard Zinsstag -Mozaic na wiolonczelę i fortepian

Dzieło artystyczne odznacza się wybitnym poziomem wykonawczym. Wszystkie zarejestrowane pozycje zostały dobrze przemyślane pod względem dźwiękowym, agogicznym, budowy formalnej jak również treści ideowych, które znajdują się w tekście. Wpływa to bardzo dobrze na wszystkie detale wykonawcze i ogólny sens muzyczny zawarty i odczytany w zapisie nutowym. Wyraźnie zaznacza się wysoki kunszt sztuki wykonawczej Doktoranta, który wzbudza podziw swoją indywidualnością artystyczną. W tym przypadku możemy śmiało stwierdzić, iż mamy do czynienia z kreacją artystyczną wykraczającą daleko poza ramy dokładnego i wnikliwego odczytania tekstu. Elementami tego wysokiego kunsztu są : duża indywidualność muzyczna, wysoka inteligencja, piękny dźwięk, artykulacja prawej i lewej ręki, nieskazitelna intonacja, odpowiednia skala dynamiczna, bogata paleta barw dźwiękowych, aplikatura, świetna technika wykonywania dwudźwięków , akordów, pizzicat akordowych, secco ,bartokowskich, lewą ręką o różnej artykulacji i dynamice, piękna vibracja ,technika ćwierćtonowa, wszelkiego rodzaju efekty sonorystyczne (uderzanie smyczkiem o brzeg instrumentu, flażolet poprzez pociągnięcie smyczka na pustej stronie, gra za podstawkiem, glissando tuż przy podstawku, uderzanie o strunę czubkiem smyczka oraz technika grania flażoletów)..

W pierwszym utworze Krzysztofa Pendereckiego artysta znakomicie realizuje formę utrzymując cały czas równowagę między czynnikiem formotwórczym a emocjonalnym. Wykonanie tego utworu tak bardzo już klasycznego w świecie wiolonczelowym odznacza się perfekcją instrumentalną. W Gigue Pawła Szymańskiego, który jest spojrzeniem kompozytora w stronę archetypu z czasu baroku, Artysta znakomicie realizuje struktury polifoniczne i jednocześnie dokładnie realizuje ciągle zmieniającą się dynamikę. W utworze Eugeniusza Knapika Filo d* Arianna ,tóry nie tylko wpisał się jako pozycja obowiązkowa konkursów wiolonczelowych w Polsce ale stanowi również doskonały idiom stylu kompozytora. Doktorant doskonale ukazał homofoniczną frazę, dialog kantylen, uwypuklił czynnik melodyczny. Doskonała technika w odpowiednim choć minimalnym stopniu jest poparta czynnikiem sonorystycznym. W następnej pozycji Tryptyku Salonena Wiolonczelista włada doskonale techniką pizzicato oraz klasyczną barwą i techniką akordową. Artysta słusznie upatruje

między innymi, źródło inspiracji kompozytora w Sonacie Zoltana Kodalya op. 8. Pozycja ta mieniąca się wirtuozowskim blaskiem jest dla mnie kulminacją dzieła artystycznego, w którym artysta ukazał swój niczym nieskrępowany kunszt i kreatywność. Wykonanie duetu kameralnego w składzie Adam Krzeszowiec i Piotr Sałajczyk również przyczynia się bardzo do wybitnego poziomu wykonawczego obu ostatnich pozycji dzieła artystycznego. W utworze Aleksandra Nowaka-Undertows na wiolonczelę i fortepian zasada dialogu jest urozmaicona poprzez wprowadzenie techniki ćwierćtonowej w głosie wiolonczeli. Mozaik Gerarda Zinsstaga na wiolonczelę i fortepian to ukazanie bogatych aspektów techniki wiolonczelowej oraz bogatych aspektów improwizacyjnych połączonych z ewolucją dynamiki i barwy. Zjawisko to doprowadzone jest w tym utworze do rozmiarów ekstremalnych (sul ponticello i sul tasto). W mojej opinii szczególną uwagę zwracają utwory Pendereckiego, Knapika oraz Salonena, gdyż łączą najnowsze techniki kompozytorskie z idiomem wiolonczeli tak głęboko tkwiącym w tradycji historycznej.

Opis dzieła artystycznego składa się z pięciu rozdziałów. W pierwszym Doktorant omawia rolę instrumentalisty jako interpretatora. Podkreśla niezwykle ważność aspektów wykonawstwa instrumentalnego a w swym dziele artystycznym udowadnia ważkość tej problematyki poprzez swą wybitną kreację. W rozdziale drugim omawia szczegółowo zarys współczesnych technik wiolonczelowych. Opisuje dokładnie takie techniki jak :tryle, glissanda flażoletowe, flażolety naturalne i sztuczne, efekty dźwiękowe oraz wynikające z preparowania instrumentu i inne. Rozdział trzeci obejmuje analizę wybranych utworów pod kątem formalno-wykonawczym. Dokładnie analizuje twórczość wybranych kompozytorów i ich dzieła ukazując spektrum trudności i możliwości wykonawczych. Kolejny rozdział to jak gdyby aspekt socjologiczny młodych adeptów wiolonczeli, którzy przygotowując się do konkursu pracują nad utworami specjalnie napisanymi na konkurs. Opis wzbogaca ankietą przeprowadzoną przez Doktoranta, z której jasno wynika, że muzyka najnowsza choć sprawiająca jeszcze kłopoty w jej odczytaniu będzie przyszłością następnych pokoleń wiolonczelistów. Całość wzbogaca cenna baza źródłowa, liczne przykłady nutowe oraz bibliografia. Wynikająca z opisu dzieła wiedza Autora wykazuje gruntowną znajomość przedmiotu prezentowanego tematu. Owa znajomość mogła powstać jako efekt studiów i badań ale przede wszystkim kontaktu z żywym dziełem muzycznym na estradzie i w studio nagraniowym. Te okoliczności zaowocowały wysokim poziomem artystycznym dzieła. W ten sposób opis jest dobrze zintegrowany z dziełem artystycznym i powinien stanowić lekturę obowiązkową dla młodych wiolonczelistów chcących poznać współczesne techniki wykonawcze.

Konkluzja

Praca doktorska Pana mgr Adama Krzeszowca jest pracą pionierską, traktuje bowiem temat najnowszych technik wiolonczelowych w oparciu o wybrane kompozycje po raz pierwszy w Polsce .W oparciu o wspaniałą sztukę wykonawczą oraz metodologię naukową rozwiązuje w sposób wyczerpujący problematykę dotyczącą wybranych kompozycji na konkursy wiolonczelowe a aspektami socjologicznymi wykracza poza treść dyscypliny instrumentalistyka. Na tym również polega znaczący jej wkład w rozwój dziedziny sztuk muzycznych. Niniejszym stwierdzam, że praca doktorska Pana mgr Adama Krzeszowca p.t. „Utwory komponowane na konkursy wiolonczelowe - charakterystyka problemów wykonawczych oraz interpretacyjnych na przykładzie kompozycji Eugeniusza Knapika, Aleksandra Nowaka, Krzysztofa Pendereckiego, Pawła Szymańskiego, Esa-Pekki Salonena oraz Gerarda Zinsstaga” spełnia wymagania Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku określone w art.17.ust. 1 i 2. Stawiam wniosek o jej przyjęcie.

Podstawowe dane osobowe recenzenta

Prof. Stanisław Firlej
Dziedzina, sztuki muzyczne
Dyscyplina, instrumentalistyka
Akademia Muzyczna Łódź

Łódź, dnia 21.07.2018

Recenzja pracy doktorskiej pana mgr Adama Krzeszowca

Zleceniodawca recenzji

Akademia Muzyczna im. K. Szymanowskiego w Katowicach, Wydział Wokalno - Instrumentalny pismo z dnia 21 maja 2018 r., zlecenie zostało podjęte na podstawie Ustawy z dnia 14.03.2003 roku tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, (Dz. U. Nr 65, poz. 595 wraz ze zmianami Dz. U. z dnia 27.07.2005 roku Nr 164, poz. 1365, art. 14 ust. 2 pkt. 2.)

Dotyczy

- Uchwały Rady Wydziału Wokalno - Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach z dnia 27 października 2016 roku w sprawie wszczęcia na wniosek mgr Adama Krzeszowca przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.
- Uchwały Rady Wydziału Wokalno – Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach z dnia 12 kwietnia 2018 roku w sprawie wyznaczenia mojej osoby recenzentem w/w przewodu.

W świetle Ustawy z dnia 14.03.2003 roku o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595, ze zmianami Dz. U. nr 164, poz. 1365 z dnia 17.08.2005 r., tekst jednolity art. 6 ust. 1 - 3) Rada Wydziału Wokalno - Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka. Do nadesłanego mi przez przewodniczącego Rady pisma z dnia 21 maja 2018 roku, informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej pana **mgr Adama Krzeszowca pt. „, Utwory komponowane na konkursy wiolonczelowe – charakterystyka problemów wykonawczych oraz interpretacyjnych na przykładzie kompozycji Eugeniusz Knapika, Aleksandra Nowaka, Krzysztofa Pendereckiego, Pawła Szymańskiego, Esa – Pekki Salonena oraz Gerarda Zinsstaga”**, została dołączona następująca dokumentacja:

- uchwała o wszczęciu przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka,
- uchwała o wyznaczeniu recenzentem pracy doktorskiej mej osoby,
- wyciąg z protokołu Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 27 października 2016 roku oraz z 12 kwietnia 2018 roku,

- protokoły komisji skrutacyjnej z przeprowadzonych głosowań,
- lista obecności członków Rady Wydziału Instrumentalnego,
- lista członków Rady Wydziału zaliczanych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka do minimum kadrowego.
- 1 egz. pracy doktorskiej wraz z dokumentacją,
- opinia promotora dr. hab. Piotra Janosika prof. AM

Wyniki głosowania w dniu 27 października 2016 roku dotyczącego wszczęcia przewodu doktorskiego

Liczba uprawnionych członków Rady	50
Obecnych uprawnionych członków Rady	30
Oddano głosów ważnych	30
Za wszczęciem przewodu doktorskiego	30
Głosów wstrzymujących się	0
Głosów przeciwnych	0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane

Wyniki głosowania w dniu 12 kwietnia 2018 roku dotyczącego wyznaczenia recenzentem mej osoby

Liczba uprawnionych członków Rady	56
Obecnych uprawnionych członków Rady	36
Oddano głosów ważnych	36
Za wyznaczeniem recenzenta	36
Głosów wstrzymujących się	0
Głosów przeciwnych	0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane

Niniejszym stwierdzam, że w świetle Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art. 14 ust.2 pkt. 2, Rada Wydziału Wokalno - Instrumentalnego podjęła prawomocną uchwałę o wszczęciu przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka oraz wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej pana mgr Adama Krzeszowca.

Podstawowe dane o kandydacie

Pan Adam Krzeszowiec urodził się w 1987 roku w Katowicach. W 2011 roku ukończył z wyróżnieniem studia w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach w klasie prof. Pawła Głombika. Studiował również w Hochschule für Musik und Tanz w Kolonii pod kierunkiem prof. Fransa Helmersona oraz w Chapelle Musicale Reine Elizabeth w Brukseli pod kierunkiem Gary Hoffmana. Brał udział w wielu kursach mistrzowskich, gdzie doskonalił swoje umiejętności współpracując ze światowej sławy wiolonczelistami, takimi jak Heinrich Schiff, Miklós Perényi, Gustav Rivinius, David Geringas i Pieter Wispelwey. Jest laureatem międzynarodowych konkursów wiolonczelowych w Londynie (Silver Prize na Międzynarodowym Konkursie Młodych Wiolonczelistów), Paryżu (II nagroda na Międzynarodowym Konkursie Muzycznym Vibrarte), Padwie (I nagroda oraz Grand Prix na XI Międzynarodowym Konkursie „Premio Citta di Padova” w duecie z pianistką Anną Grubek), na Malcie (I nagroda na Malta International Music Competition również w duecie),

Warszawie (III nagroda na VI Międzynarodowym Konkursie Wiolonczelowym im. Witolda Lutosławskiego), Katowicach (I nagroda na II Międzynarodowym Konkursie na Wiolonczelę Solo) oraz w Dąbrowie Górnicy (I nagroda na I Ogólnopolskim Konkursie im. Michała Spisaka).

Pan Adam Krzeszowiec występował jako solista i kameralista w największych salach Europy, takich jak Wigmore Hall w Londynie, Victoria Hall w Genewie, Salle Gaveau w Paryżu i Sali im. Piotra Czajkowskiego w Moskwie. Współpracował z takimi artystami jak Maria Joao Pires, Augustin Dumay, Gary Hoffman, Mischa Maisky, Christian Arming oraz Michael Tabachnik. Jako solista grał z następującymi orkiestrami: NOSPR, Sinfonia Varsovia, Brussels Philharmonic, Orchestre Philharmonique Royal de Liege, Kansai Philharmonic Orchestra, „Arcata” Stuttgart Kammerorchester, Orchestre Royal de Chambre de Wallonie, Orkiestra Kameralna AUKSO, Bratysławska Orkiestra Kameralna oraz Leopold Chamber Orchestra. Brał udział w prestiżowych festiwalach muzycznych w Verbier, Sommets Musicaux Festival, International Music Academy – Switzerland, Schlezwig – Holstein Musik Festival, Casals Festival, PODIUM Festival oraz Ensemble Festival. Jest członkiem Polish Cello Quartet, z którym regularnie koncertuje i corocznie organizuje Międzynarodową Akademię Wiolonczelową w Nysie. Od 2012 roku jest koncertmistrzem grupy wiolonczel w Narodowej Orkiestrze Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach oraz wykładowcą w katedrze instrumentów smyczkowych Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Ponadto jest pomysłodawcą i organizatorem Międzynarodowego Festiwalu Wiolonczelowego odbywającego się cyklicznie w w/w uczelni.

Pan Adam Krzeszowiec był stypendystą Ministra Kultury, Prezydenta Miasta Katowice, Marszałka Województwa Śląskiego oraz laureatem programu stypendialnego „Młoda Polska”. Otrzymał również nagrodę fundacji Yamaha.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska mgr. Adama Krzeszowca pod tytułem „ **Utwory komponowane na konkursy wiolonczelowe – charakterystyka problemów wykonawczych oraz interpretacyjnych na przykładzie kompozycji Eugeniusz Knapika, Aleksandra Nowaka, Krzysztofa Pendereckiego, Pawła Szymańskiego, Esa – Pekki Salonena oraz Gerarda Zinsstaga**” składa się z dzieła artystycznego umieszczonego na płycie CD oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wspomnianym tytułem. Dzieło artystyczne zawiera nagranie sześciu utworów muzyki XX i XXI wieku skomponowanych na wiolonczelę solo oraz z towarzyszeniem fortepianu, które zostały zamówione przez najważniejsze europejskie konkursy wiolonczelowe. Utwory zostały przedstawione w następującej kolejności:

- Krzysztof Penderecki – *Per Slava* na wiolonczelę solo – utwór napisany na konkurs im. Mścislawa Rostropowicza w Paryżu w 1986 roku,
- Paweł Szymański – *Gigue* na wiolonczelę solo – utwór napisany na Międzynarodowy Konkurs im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie w 2007 roku,
- Eugeniusz Knapik – *Filo d`Arianna* na wiolonczelę solo – utwór napisany na II Międzynarodowy Konkurs na wiolonczelę solo w Katowicach w 2006 roku,
- Esa Pekka – Salonen – *Knock, Breathe, Shine* na wiolonczelę solo – utwór napisany na Międzynarodowy Konkurs Muzyczny ARD w Monachium w 2010 roku,
- Aleksander Nowak – *Undertows* na wiolonczelę i fortepian – utwór napisany

na Międzynarodowy Konkurs Wiolonczelowy im. Witolda Lutosławskiego w
Warszawie,
Gerard Zinsstag – *Mozaic* na wiolonczelę i fortepian – utwór napisany na 63
Konkurs Muzyczny w Genewie w 2008 roku,

Nagranie wprowadza słuchacza w świat muzyki absolutnie nowej, mało wykonywanej, nie mającej wzorców w postaci nagrań płytowych. Doktorant podjął się tego trudnego zadania z pełną świadomością ukazania najlepszych wartości stylistycznych tej muzyki poprzez nadanie jej doskonałego kształtu interpretacyjnego. Autor tak przedstawia problemy w opisie dzieła: „... *Zetknięcie się z całkowicie nową partyturą, jej samodzielne opracowanie oraz zinterpretowanie bez możliwości korzystania z wzorców innych wykonań, w kontekście przygotowań do konkursu stanowi wyjątkową sytuację wartą dokładniejszego zbadania.*” O samych zaś dziełach, które są tematem pracy doktorskiej pisze: „... *Poziom techniczny wybitnych wirtuozów jest tak wysoki, że problemy wykonawcze instrumentalistów nie są ograniczeniem dla kompozytorów. Twórcy prześcigają się w coraz to nowych technikach gry i odkrywają coraz ciekawsze brzmienia, próbując wyrazić siebie w pisanych utworach. Od wykonawcy zaś wymaga się jak najgłębszego odczytania dzieła oraz oryginalnej i jak najbardziej odkrywczej interpretacji.*” Płyta, które podlega ocenie zawiera doskonałą realizację wszystkich spostrzeżeń zawartych w tym opisie. Precyzja techniczna gry artysty jak i jego dogłębne rozumienie muzycznej treści każdego z wykonywanych dzieł, wyrażone w pogłębieniu niuansów interpretacyjnych, stoi na najwyższym poziomie. Brzmienie wiolonczeli zachwyca swym klasycznym umiarem i włoską barwą, która podnosi wartość interpretowanych utworów. Interpretacja pierwszego utworu *Per Slava* Krzysztofa Pendereckiego zaliczanego do klasyki XX wieku może być wzorem dla następnych pokoleń wiolonczelistów. Bezbłędna intonacja dysonansów, traktowanych przez kompozytora na równi z konsonansami, zwraca uwagę swą doskonałością szczególnie w zakończeniu utworu, gdzie wznoszący się techniką bariolage pochod wielkich septym, a potem schodząca sekwencja atonalnych akordów jest niezwykle trudna do czytelnego przedstawienia. Kulminacją płyty jest dzieło Esa Pekki – Salonena – *Knock, Breathe, Shine* na wiolonczelę solo, w którym doktorant prezentuje wszystkie nowoczesne techniki wydobycia dźwięku. W części pierwszej wykorzystane są wszelkie możliwe warianty techniki pizzicato. Autor pisze: „... *Tak jak wiele tłumaczeń tytułu tej części (knock) tak wiele technik pizzicato musi stosować wiolonczalista. Pizzicato szarpane, trącane, wybijane, uderzane czy stukane. Akordowe lub pojedyncze, prawą bądź lewą ręką.*” Część druga to najbardziej śpiewna część utworu. Długie frazy są przerywane tylko króciutkimi pauzami o wartości trzydziestodwojek, które są oddechami. Część trzecia pokazuje pełnię skali i możliwości wiolonczeli. Konwencjonalne techniki gry są nietypowo zestawione i umieszczone w ekstremalnych rejestrach co stanowi niemały problem wykonawczy. Doktorant wykonał ten utwór z wielką brawurą i odwagą epatując słuchacza wirtuozostwem w stosowaniu zmian pozycji i chwytów akordowych. Na uwagę zasługuje jeszcze doskonała intonacja ćwierćtonów w utworze Aleksandra Nowaka *Undertows*.

Część teoretyczna dzieła to szeroko zakrojony opis nagranej płyty. Składa się on z pięciu rozdziałów opatrzonych wstępem i podsumowaniem. Ponadto znajduje się bibliografia, netografia, spis ilustracji oraz spis przykładów nutowych. Doktorant wykazuje się, w sposobie przedstawienia tematu, głęboką wiedzą teoretyczną i pasją badawczą. Odważnie stawia tezy, których broni opierając się na własnym doświadczeniu i pracach m.in. Romana Ingardena, Andrzeja Pytlaka i Andrzeja Chłopeckiego. W bibliografii znajdują się także książki obcojęzyczne. Doktorant pisze w sposób komunikatywny operując przystępnym językiem.

W najbardziej rozbudowanym rozdziale trzecim znajduje się analiza wybranych utworów zawierająca historię ich powstania oraz charakterystykę stylu kompozytora z uwzględnieniem specyfiki technicznych rozwiązań. Do każdego opisu utworu przytoczona została legenda, w której kompozytor przedstawił swoje sposoby wydobycia dźwięku. Rozdział drugi w sposób interesujący przedstawia współczesne techniki wiolonczelowe w oparciu o stronę internetową Russela Owena. Szkoda, że mimo wiarygodnego źródła autor przeoczył często stosowaną technikę wydobywania dźwięków polegającą na perkusyjnym uderzaniu palców lewej ręki, bez udziału smyczka. Ciekawe są również rozdziały pierwszy i czwarty zajmujące się rolą instrumentalisty w interpretacji utworów w ogóle, a szczególnie w trudnej i stresowej sytuacji konkursowej. Na zakończenie opisu w rozdziale piątym autor przytoczył wyniki przeprowadzonej przez siebie ankiety na temat wykonawstwa muzyki najnowszej w kontekście utworów pisanych na zamówienie konkursów muzycznych. Doktorant kończy swój wywód optymistycznym akcentem i pisze: „... *Bardzo pozytywnym wynikiem ankiety są odpowiedzi na ostatnie pytanie: Czy zamierzasz poszerzać swój repertuar o utwory XXI – wieczne? 66,7% ankietowanych odpowiedziało TAK, 25% wybrało odpowiedź MOŻE i tylko 8,3% odpowiedziało NIE. Ten wynik pozwala liczyć na to, że muzyka XXI wieku będzie wzbogacała repertuar młodych wiolonczelistów*”.

Szkoda, że w tekście nie zamieszczono angielskiego streszczenia podstawowych tez tej doskonałej pracy. Nadałoby to jej międzynarodowy charakter, na który w pełni zasługuje.

Konkluzja

Obie części pracy doktorskiej mgr Adama Krzeszowca przedstawiają najwyższy poziom merytoryczny. Ogólna koncepcja pracy polegająca na interpretacji i opisie nieznanych dotąd utworów XX i XXI wieku skomponowanych przez różnych kompozytorów na zamówienie znaczących europejskich konkursów wiolonczelowych oraz praca badawcza nad wdrożeniem środków wykonawczych, w taki sposób aby były zgodne ze stylem kompozytora, jest wydarzeniem artystycznym na polskim rynku muzycznym. Praca ta stanowi znaczący wkład w poszerzenie naszej świadomości na temat roli interpretacji dzieł nowych jakich oczekuje się od młodych wiolonczelistów na konkursach międzynarodowych. Jest to również poszerzenie świadomości na temat twórców, którzy dzięki zastosowaniu wyszukanych i nieznanych wcześniej sposobów wydobycia dźwięku nadają swoim utworom cechę nowatorstwa w dziedzinie środków technicznych. Tym samym praca ta wpływa w sposób istotny na rozwój dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez doktoranta. Stwierdzam, że doktorant wykazał się głęboką wiedzą teoretyczną i praktyczną w zakresie swojej dyscypliny. Praca doktorska pana mgr Adama Krzeszowca spełnia wymagania art. 13 ust. 1 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku. **Pracę doktorską przyjmuję.**

Prof. Stanisław Firlej
Akademia Muzyczna w Łodzi

